

— Privajanje — 11 vprašani pred vstopom v vrtec

Se bo vaš otrok jeseni prvič vključil v vrtec? Gotovo vas zanima, kako naj ga vpišete v vrtec, kako bi otroka uvajali, ali naj mu o vrtcu le pripovedujete ali pa bi raje šli skupaj na obisk v vrtec že pred jesenjo, pa tudi, katere težave lahko pričakujete na začetku.

1. Naj mu pripovedujem o vrtcu?

Najmlajši pomena besede vrtec še ne razumejo. Čutijo pa, da se starši malo drugače vedejo, ker se bojijo, kako bo njihov otrok vrtec sprejel. Zato čisto majhnemu otroku ni smiselno veliko govoriti o vrtcu. Bolj pomembno je, da si sami ustvarimo pozitivno sliko o vrtcu. Nekoliko starejšim otrokom, ki bodo prvič vstopi v vrtec, pa že lahko razložite, kam gredo in kaj bodo tam počeli. Zelo pomembno je, da ste starši prepričani, da ste se, ko ste ga vpisali v vrtec, odločili prav. Če boste močno zaskrbljeni in v dvomih, ali delate prav, bo otrok to začutil. Pretirana pozornost in prepričevanja »veš, kako je v vrtcu lepo« ne bodo pomagala, če boste v bistvu razmišljali drugače. Bolje bo, če ste ljubeči in pozorni kot ponavadi, o vrtcu pa razmišljajte kot o novem izzivu za otroka.

2. Naj gremo pred poletjem na ogled vrtca?

V mnogih vrtcih pridejo bodoči »kandidati« za vrtec na »ogled« na dneve odprtih vrat, ki so običajno v mesecu maju ali juniju. Pridejo skupaj s starši in se za urico ali dve pridružijo pri igri otrokom v vrtcu. Lahko pa ostanejo otroci v vrtcu na obisku tudi brez prisotnosti staršev. Vzgojiteljice so še posebej pozorne na te novince, da jih pritegnejo v igro, če to želijo. Iz večletne prakse se je pokazalo »preizkušanje« vrtca primerno pri malo večjih otrocih. Pomaga jim premagovati prvo zadržanost in strah pred jesenjo, ko bo otrok pričel redno obiskovati vrtec.

3. Ali naj grem jeseni prve dni v vrtec skupaj z otrokom?

V večini vrtcev v prvih dneh prihajajo za krajši čas v igralnico skupaj z otrokom tudi starši, še posebno, če je otrok zelo zadržan. Naslednje dni svojo prisotnost skrajšujete, dokler je povsem ne opustite. Seveda je priporočljivo, da si za prve dni, če je le mogoče, vzamete dopust ali pa prihajate po otroka prej, recimo pred popoldanskim spanjem, če pričakujete, da bo imel težave. Morda pa bo dovolj že klic po telefonu za kratko informacijo od vzgojiteljice, kako gre otroku vključevanje v skupino.

„V prvem mesecu se lahko pojavijo odklonilne oblike vedenja, kot odklanjanje hrane, močenje postelje, agresivnost do otrok v skupini ali celo avtoagresija, pretirana nervoza ali pasivnost.“

4. Kaj otroka najbolj vznemirja, ko vstopa v vrtec?

Zagotovo ga je strah pred neznanim, strah pa ga je tudi, da ga boste zapustili. To sta močni čustvi, ki otroka povsem preplavita, da se marsikateri otrok ne more brezskrbno prepustiti sicer prijetnemu in zanimivemu okolju vrtca. Zato otrok uporabi vsa sredstva, da bi ga starši odpeljali nazaj domov. Če ne želite podaljševati otrokove težave in čas prilagajanja raztegovati, je pomembno, da ste vztrajni. Čeprav je otroku težko, naj prihaja redno v vrtec, ker bodo njegove začetne težave po nekaj dneh ali vsaj po enem mesecu gotovo minile.

5. Kako naj mu pomagam premagovati tesnobo?

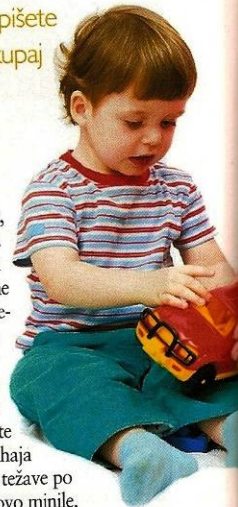
Morda se vas bo popoldne, ko se bo na začetku vračal iz vrtca, otrok še bolj oklepal. Bodite ljubeči kot ponavadi. Peljite ga na sprehod, preberite mu pravljico in se z njim veliko pogovarjajte, da ga boste pomirili. Ne dovolite niti sebi zapadati v otožnost ali v skrb, ker čutite otrokovo žalost. Otrok bo vaše počutje začutil in bo pomislil, da mu je res kaj hudega in da mu morda v vrtcu ne bo treba. Nikar mu ne obljubljajte, da boste prišli »takoj« ponj, če boste prišli v resnici šele po kosilu ali še kasneje, morda celo po koncu službe. Otrok vas bo spregledal in vam poslej ne bo več zaupal. Tudi nagrada za bivanje v vrtcu ne pride v poštev. Nagrada naj bo dobro premišljeno dejanje kot izjema, otrok pa naj jo dobi za posebne dosežke.

6. Je potrebna kakšna priprava na vrtec?

Otroka že doma seznanite z vsemi informacijami, ki mu bodo v pomoč v vrtcu, ko vas ne bo zraven. Recimo, komu naj pove, če mora na stranišče, kje v garderobi so njegovi čevljički in podobno. Pri najmlajših otrocih tega seveda še ne storimo, priprava otroka na vrtec pa je predvsem vaš notranji mir in pa pravočasno opuščanje navad, ki mu jih vrtec ne more omogočiti. Na primer, navada, da otrok zaspi čez dan samo tako, da ga nosimo na rokah, dokler ne zaspi.

7. Kaj bi še otroku pomagalo prve dni?

Otrok naj ima v času uvajanja v vrtec s seboj svojo najljubšo ljubkovalno igračo, ki mu pomaga ohranjati stik z domom. Novincu bo v pomoč, če najde v vrtcu kakšnega otroka, ki ga že pozna in je že dalj časa v vrtcu. Otroku bo lažje, če bo videl, kako dobro se ta otrok počuti v vrtcu.

8. Ali imajo vsi otroci težave z uvajanjem?

Ne, čeprav jih večina otrok ima. Vsako leto se najdejo otroci, ki prve dni jočejo, ne pustijo nikomur blizu, vse odklanjajo - spanje, hrano, igro, otroke in odrasle - toda to traja ponavadi kakšen dan ali kakšen teden, najkasneje po mesecu dni pa je otrok že pripravljen vključiti se v skupino. Morda pa prve dni uvajanja sploh ne boste opazili nikakršnih težav in bo otrok nad vrtcem celo navdušen. Toda težave se lahko pojavijo tudi kasneje, ko bo otrok presenetil z izjavo, da ima vrtca dovolj, da je vse zanimivosti v njem že spoznal. Tedaj vas morda čaka težje delo kot bi vas na začetku. A z ljubečo vztrajnostjo in ob pomoči vzgojiteljice ter njene pomočnice boste rešili ta problem.

Foto: iStockphoto

9. Kaj lahko pričakujem prvi mesec?

V prvem mesecu se lahko pojavijo še kakšne druge odklonilne oblike vedenja, kot odklanjanje hrane v vrtcu, močenje postelje doma in v vrtcu, agresivnost do otrok v skupini ali celo avtoagresija (otrok poškoduje samega sebe), pa pretirana nervoza ali pa pasivnost. V vseh teh primerih otrok rabi vašo in vzgojiteljičino pomoč. Vi ga najbolje poznate, vzgojiteljica pa ima izkušnje in strokovno znanje, kako se otroku približati. Obojestransko zaupanje in pogovor sta potrebna, da se bo razvil odnos, ki bo otroku v korist in bo vodil v prilagoditev otroka. Dobro je, da poveste vzgojiteljici o posebnostih vašega otroka ali družine, vzgojiteljica pa bo predstavila možnosti za uresničitev le-teh.

10. Kaj se bo dogajalo na prvem roditeljskem sestanku?

Na prvem roditeljskem sestanku se boste spoznali z vzgojiteljico in njeno pomočnico. Vzgojiteljica vam bo posredovala nujne informacije ob vstopu otroka v vrtce: kaj v vrtcu potrebuje, kdaj se vrtce odpira in zapira, kako potekajo dejavnosti, kje imajo otroci spravljene svoje stvari in podobno. Otroku lahko pride z vami na sestan-

“V mnogih vrtcih pridejo bodoči »kandidati« za vrtce na »ogled« na dneve odprtih vrat, ki so običajno v mesecu maju ali juniju. V vrtcu so lahko na obisku skupaj s starši ali tudi sami.”

nek, da si vrtce tudi skupaj z njim ogledate, se z njim poigrate v igralnici, na igrišču. Tako boste otroku pokazali, da v vrtcu vidite vse dobro in bo takega sprejemal tudi otrok sam. V skupnem prizadevanju vas staršev in vzgojiteljice ter njene pomočnice bo tudi težje prilagodljiv otrok spoznal, da vrtce ni noben »bav-bav« in se bo v njem sčasoma dobro počutil.

11. Zakaj je vrtce za otroka koristen?

Leta pred šolo so zelo pomembna za razvoj otrokovega govora, mišljenja, pozornosti, motorike... V vrtcu spozna vsebine, ki mu širijo znanje in razvijajo sposobnosti. Nekateri otroci, ki so v zasebnem varstvu, na tem področju pridobivajo manj. V času pred šolo si otrok izgrajuje tudi imunski sistem. Poleg raznolikih dejavnosti v vrtcu se otrok v vrtcu tudi socializira: druži se z vrstniki, spozna svojo vlogo v skupini, pridobiva znanja za reševanje konfliktnih situacij in se od drugih otrok tudi uči. Uči se sprejemanja moralnih norm. Prilagajanje in vklapljanje v skupino bo otroka spremljalo celo življenje, vrtce pa mu bo te izkušnje dal prvi.

Po tretjem letu starosti otroka je vrtce vse bolj tudi dopolnilo k domači vzgoji, kjer je že izražena želja po druženju in igri z vrstniki, obenem pa se ob tem že kaže tudi postopno osamosvajanje otroka. Čeprav nam staršem v začetku godi, da je otrok še nemočen in potrebuje našo pomoč, pa se moramo zavedati, da nas bo nekoč zapustil in bo začel svojo pot. Na nas je, da ga za to pot kar najbolje pripravimo.

Lidija Večko, vzgojiteljica

“Zelo pomembno je, da ste starši prepričani, da ste se, ko ste ga vpisali v vrtce, odločili prav. Če boste močno zaskrbljeni in v dvomih, ali delate prav, bo otrok to začutil.”